

NADER ECOLOGISCH ONDERZOEK VLEERMUIZEN EN HAZELWORMEN

Locatie: Eikenstein
Utrechtseweg 37 te Zeist

Opdrachtgever: Rijksvastgoedbedrijf, Directie Transactie & Projecten, Afdeling Verkoop

Contactpersoon: De heer J. de Jong
Telefoonnummer: (0)70 4245872

Uitgevoerd door: Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv
Telefoonnummer: (0)348 47 80 50
Projectnummer: 180122
Opgesteld door: Mevr. J.I. Andringa, MSc

Versie rapportage: Definitief

Datum: 21 december 2018

Bijlage:

1. Overzichtstekening hazelworm
2. Overzichtstekening voorjaarsonderzoek
3. Overzichtstekening zomerverblijfplaatsen
4. Overzichtstekening najaarsonderzoek
5. Overzichtstekening late najaarsonderzoek

wij zijn lid van het
Netwerk Groene Bureaus

SAMENVATTING

Ter plaatse van de Utrechtseweg 37 te Zeist heeft Koenders en Partners adviseurs en procesmanagers bv een nader onderzoek naar vleermuizen en hazelwormen uitgevoerd. De aanleiding van dit onderzoek is de toekomstige herontwikkeling van het terrein.

Het plangebied betreft het gevangenisgebouw en het bijbehorende, hermetisch afgesloten terrein van de voormalige jeugddetentie-inrichting Eikenstein. De gevangenis bestaat in hoofdlijnen uit twee gedeelten, een historisch gebouw uit 1910 en een recenter gedeelte (jaren '90 en 2001) waarin de cel blokken zich bevinden. Ook bevinden zich twee voormalige dienstwoningen binnen het plangebied. Rondom de gebouwen bevindt zich een parkeerplaats, een oud sportveld, grasstroken met kruidachtige beplanting, een talud met struweel en enkele solitaire bomen. Langs de randen van het plangebied bevindt zich een singel met oude bomen.

Het historische gevangenisgebouw en de dienstwoningen zijn geschikt voor vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Het talud met struweel betreft een potentieel geschikte leefomgeving voor hazelwormen.

Door middel van het nader onderzoek is geconstateerd dat er 8 verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in het historische gevangenisgebouw en in één van de dienstwoningen. Dit betekent dat voor werkzaamheden aan de buitenkant van het historische gevangenisgebouw en de dienstwoning, die de vaste verblijfplaats verstoren of vernietigen, een ontheffing op de Wet natuurbescherming moet worden aangevraagd. Verder is er vastgesteld dat hazelwormen geen gebruik maken van het plangebied.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding.....	1
1.2	Doelstelling	1
2	WETTELIJK KADER	2
3	GBIEDSBESCHRIJVING EN VOORGENOMEN INGREEP	3
3.1	Locatie	3
3.2	Beschrijving plangebied en voorgenomen ingreep	3
4	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	4
4.1	Vleermuizen	4
4.2	Hazelwormen.....	4
5	RESULTATEN	7
5.1	Vleermuizen	7
5.1.1	Onderzoek naar kraam- en zomerverblijven.....	7
5.1.2	Onderzoek naar winter- en paarverblijven.....	7
5.1.3	Paarseizoen tweekleurige vleermuis	8
5.2	Hazelwormen.....	8
6	BETEKENIS PLANGEBIED EN EFFECTENBEPALING	10
6.1	Verblijfplaatsen vleermuizen	10
6.2	Voerageergebieden en vliegroutes vleermuizen	10
6.3	Leefgebied hazelwormen	10
6.4	Effecten van de werkzaamheden	10
7	CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN.....	11
7.1	Conclusie.....	11
7.2	Aanbevelingen	11
7.3	Compensatie.....	11
7.4	Zorgplicht	11
8	VERANTWOORDING EN GELDIGHEID	13
8.1	Verantwoording.....	13
8.1	Geldigheidsduur	13

BIJLAGEN

1. Overzichtstekening hazelworm
2. Overzichtstekening voorjaaronderzoek
3. Overzichtstekening zomerverblijfplaatsen
4. Overzichtstekening najaaronderzoek
5. Overzichtstekening late najaaronderzoek

1 INLEIDING

In opdracht van Rijksvastgoed afdeling Verkoop is door Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv een nader onderzoek naar vleermuizen en hazelwormen uitgevoerd ter plaatse van het plangebied Eikenstein aan de Utrechtseweg 37 te Zeist.

1.1 Aanleiding

De aanleiding van het nader onderzoek naar vleermuizen en hazelwormen wordt gevormd door de voorgenomen herontwikkeling van het plangebied. Eerder is er een ecologische quickscan uitgevoerd (Koenders en partners, 160365) en in 2018 is er een actualiserende quickscan uitgevoerd. Op basis van de conclusie van deze ecologische quickscans is in mei 2018 het nader onderzoek naar vleermuizen en hazelwormen ingezet.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van het nader ecologisch onderzoek naar vleermuizen en hazelwormen is vast te stellen hoe het plangebied wordt gebruikt door deze soortgroepen. Hierbij wordt antwoord gegeven op de vraag of er vaste verblijfplaatsen, belangrijke foerageergebieden en/of vliegroutes van vleermuizen in het plangebied aanwezig zijn. Daarnaast wordt er vastgesteld of er leefgebied van de hazelworm in het plangebied aanwezig is. Aan de hand van dit onderzoek zal geconcludeerd worden of een ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig is voor het uitvoeren van eventuele werkzaamheden.

2 WETTELIJK KADER

Vleermuizen en hazelwormen zijn Europees beschermd via de habitatrichtlijnen. Deze Europese bescherming is opgenomen in paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming.

De Wet natuurbescherming bevat een aantal verboden die van toepassing zijn op alle soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten van de Vogelrichtlijn, namelijk:

1. Het is verboden om dieren in het natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
2. Het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren;
3. Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.¹

Daarnaast is het ook verboden om essentieel foerageergebied en belangrijke vliegroutes van vleermuizen te verwijderen.

¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2018-07-01#Hoofdstuk3>

3 GEBIEDSBESCHRIJVING EN VOORGENOMEN INGREEP

3.1 Locatie

Het plangebied is gelegen in de provincie Utrecht, langs de Utrechtseweg in Zeist. Het plangebied betreft de voormalige jeugdgevangenis Eikenstein. Een overzichtstekening van de onderzoekslocatie is te vinden in bijlage 1.

Het plangebied bevindt zich globaal ter plaatse van de Rijksdriehoek-coördinaten:

X: 143.500

Y: 456.349

3.2 Beschrijving plangebied en voorgenomen ingreep

Het plangebied (zie bijlage 1) betreft de voormalige jeugdgevangenis Eikenstein te Zeist en het omliggende terrein van 4 hectare, gelegen tussen de Utrechtseweg en de Laan van Eikenstein. Rondom het terrein staan meerdere hekken. De gevangenis bestaat op hoofdlijnen uit twee gedeelten, een historisch gebouw uit 1910 en een recenter gedeelte (jaren '90 en 2001) waarin de cel blokken zich bevinden. Ook bevinden zich twee voormalige dienstwoningen binnen het plangebied. De gevel van het historische gebouw en de dienstgebouwen bestaan uit metselwerk, deze gebouwen hebben deels een pannendak. De gevel van het nieuwere gedeelte van de gevangenis is strak afgewerkt en bestaat bijna volledig uit betonelementen, dit gedeelte heeft een plat dak voorzien van dakleer. Rondom het terrein staan meerdere hekken van diverse hoogtes. In het gebied zijn naast de gebouwen, een parkeerplaats, een oud sportveld, grasstroken met kruidachtige beplanting, een talud met struweel en enkele solitaire bomen aanwezig. Langs de randen van het plangebied bevindt zich een singel met oude bomen. De meeste bomen bevinden zich in de strook tussen het buitenste hek (op de kavelgrens) en het hoge hek van de inrichting alsmede buiten het hoge hek.

De plannen voor het terrein bevinden zich nog in de ontwikkelingsfase.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

4.1 Vleermuizen

Het onderzoek is uitgevoerd conform het “Vleermuisprotocol” (versie 2017) van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. Het protocol beschrijft het vereiste minimumaantal inventarisaties en de juiste periode voor het inventariseren van de verschillende functies die het plangebied zou kunnen hebben voor vleermuizen.

Vleermuizen gebruiken gedurende het jaar verschillende soorten verblijven met elk hun eigen functie (zomerverblijven, paarverblijven, kraamkolonies en winterverblijven). Binnen een type verblijf gebruiken vleermuispopulaties een (vaste) cyclus van meerdere, dicht bij elkaar gelegen verblijfplaatsen, waartussen ze geregeld verhuizen. Vleermuizen zijn ook zeer trouw aan deze verblijfplaatsen en gebruiken ze meestal elk jaar opnieuw.

De onderzoeksinspanning is gericht op de mogelijke functies zomerverblijf, kraamkolonie, paarverblijf en winterverblijf voor alle gebouw bewonende soorten. Er zijn voor de tweekleurige vleermuis specifiek extra rondes in het late najaar uitgevoerd (benodigd vanuit het protocol). Tevens is in alle inventarisaties aandacht besteed aan de potentiële aanwezigheid van vliegroutes en foerageergebieden.

Het nader onderzoek bestaat voor deze locatie uit:

- drie rondes tijdens het kraamseizoen: twee avondrondes en een ochtendronde;
- vier rondes tijdens het paarseizoen. Alle bezoek betroffen avondbezoeken;
- twee rondes tijdens het paarseizoen van de tweekleurige dwergvleermuis.

De veldinventarisaties worden uitgevoerd door deskundige ecologen² van een ecologisch onderzoeksbureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus. De inventarisaties zijn uitgevoerd met behulp van batdetectors (Petterson D240X en Petterson M500-384), die het geluid van vleermuizen omzetten in hoorbare tonen (met eventueel vertraagde terugluisterfunctie), in combinatie met opnameapparatuur.

In overzicht 1 zijn de data, het aantal personen en weersomstandigheden van de uitgevoerde veldbezoeken weergegeven.

4.2 Hazelwormen

Het onderzoek naar de hazelworm is uitgevoerd conform de inventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (Versie 2017). Het protocol beschrijft het vereiste minimumaantal inventarisaties in de juiste periode voor het inventariseren van de aanwezigheid van de hazelworm. Het onderzoek naar het voorkomen van de hazelworm heeft plaatsgevonden met behulp van de platen methode en door middel van visueel waarnemen van zonnende exemplaren.

De platen methode is in 2001 geïntroduceerd door A. Donker³. Bij de platenmethode worden donkere metalen of kunststoffen platen van ongeveer 50x50 cm uitgelegd in een gebied. De platen dienen in eerste instantie als schuilplaatsen voor reptielen. Door de donkere kleur worden deze platen opgewarmd door de zon. Aangezien alle reptielen afhankelijk zijn van

² Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv hanteert definitie van het ministerie van EZ en de RVO: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis is tenminste opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecofoon werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

³ <http://natuurtijdschriften.nl/download?type=document;docid=495331>

warmtebronnen voor het reguleren van hun lichaamstemperatuur vormen deze platen daardoor niet alleen een schuilplaats, maar ook een plek om op te warmen. Door deze combinatie maken reptielen gebruik van deze platen. Naast deze platen methode kunnen hazelwormen op mooie, maar niet te warme dagen ook zonnend worden aangetroffen.

In juli zijn in het plangebied platen uitlegt langs twee trajecten langs het talud (zie bijlage 1). De platen zijn vervolgens bij vijf bezoeken in augustus en september gecontroleerd. Deze bezoeken waren over anderhalve maand verspreid en zijn uitgevoerd in de periode dat reptielen actief zijn.

Overzicht 1: uitgevoerde veldbezoeken nader onderzoek vleermuizen

Datum en tijden	Werkzaamheden	Weersomstandigheden*	Aantal personen	Opmerkingen
23 mei 2018 van 21.21- 00.10	Avondronde vleermuis kraamseizoen	min. temp 14 °C max. temp 25 °C NO 2 helder en droog 1,5 mm neerslag	4	
26 juni 2018 van 02.20 - 05.20	Ochtendronde vleermuis kraamseizoen	min. temp 16 °C max. temp 21 °C NNO 2 Helder en droog 0,0 mm neerslag	1	
27 juni 2018 Vanaf 15.00	Uitleggen platen nader onderzoek hazelworm	min. temp 16 °C max. temp 21 °C NNO 3 Helder en droog 0,0 mm neerslag	2	
2 juli 2018 21.55 - 00.05	Avondronde vleermuis kraamseizoen	min. temp 18 °C max. temp 22 °C ONO 3 Helder en droog 0,0 mm neerslag	2	
10 augustus 2018 vanaf 10.30 uur	Nader onderzoek hazelwormen	min. temp 13 °C max. temp 21 °C ZW 3 bewolkt 6,6 mm neerslag	1	Grond was droog
16 augustus 2018 van 22.30 - 02.00	Avondrond vleermuis paarseizoen	min. temp 18 °C max. temp 23 °C ZW 2 Helder, later onweer 1,3 mm neerslag	2	Eerst helder, later onweer
22 augustus 2018 vanaf 15.00 uur	Nader onderzoek hazelwormen	min. temp 20 °C max. temp 25 °C W 2 Half bewolkt 0,0 mm neerslag	1	Grond was droog
27 augustus 2018 van 00.00 – 02.00	Avondronde vleermuis paarseizoen	min. temp 19 °C max. temp 13 °C ZW 3 helder 0,0 mm neerslag	2	

3 september 2018 vanaf 15.00 uur	Nader onderzoek hazelwormen	min. temp 15 °C max. temp 22 °C N 2 bewolkt 0,0 mm neerslag	1	Grond nog redelijk droog
17 september 2018 vanaf 15.00 uur	Nader onderzoek hazelwormen	min. temp 8 °C max. temp 24 °C Z 2 half bewolkt 0,0 mm neerslag	1	Grond nog redelijk droog
24 september 2018 Van 23.20 – 01.00	Avondronde vleermuis paarseizoen	min. temp 5 °C max. temp 15 °C NW 2 half bewolkt 0,5 mm neerslag	2	
26 september 2018 vanaf 15.00 uur	Nader onderzoek hazelwormen	min. temp 4 °C max. temp 19 °C ZW 2 half bewolkt 0,0 mm neerslag	1	
4 oktober 2018 Van 20.15 – 22.15	Avondronde vleermuis paarseizoen	min. temp 12 °C max. temp 18 °C ZZW 2 helder 0,0 mm neerslag	1	
25 oktober 2018 Van 23.20 – 01.00	Avondronde vleermuis tweekleurige vleermuis	min. Temp 11 °C max. temp 14 °C WZW 2 half bewolkt 0,0 mm neerslag	1	Eerste tien minuten lichte miezer, daarna droog
27 november 2018 Van 20.00 – 22.00	Avondronde vleermuis tweekleurige vleermuis	min. temp 1 °C max. temp 5 °C OZO 2 helder 0,0 mm neerslag	2	

* Dag gegevens van weerstation De Bilt (bron: www.knmi.nl)

5 RESULTATEN

5.1 Vleermuizen

5.1.1 Onderzoek naar kraam- en zomerverblijfplaatsen

Op 23 mei 2018 heeft de eerste ronde plaatsgevonden van het onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaatsen. Tijdens deze inventarisatie werden vier soorten vleermuizen waargenomen: de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. Op twee plaatsen in de bebouwing aan de kant van de Utrechtse weg is een zomerverblijfplaats met twee individuen vastgesteld. Op beide plekken zijn twee uitvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Ongeveer tien gewone dwergvleermuizen gebruikten het plangebied als foerageergebied. Er werd één ruige dwergvleermuis waargenomen, die het plangebied ook als foerageergebied gebruikte. Verder werd er één overvliegende laatvlieger en één overvliegende rosse vleermuis waargenomen. Er zijn geen vliegroutes vastgesteld.

Op 26 juni 2018 is een ochtendronde uitgevoerd. Tijdens deze ronde zijn de gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis waargenomen. Van de gewone dwergvleermuis bezochten vijf tot zes individuen het gebied om te foerageren. Twee tot drie rosse vleermuizen vlogen het foeragerend langs. Er zijn geen invliegende vleermuizen waargenomen, ook zijn er geen vliegroutes of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld.

Op 2 juli 2018 is de tweede avondronde uitgevoerd. Tijdens deze ronde zijn de gewone dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen. Er zijn vijf zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld in de bebouwing aan de kant van de Utrechtse weg. Het betreft andere verblijfplaatsen dan vastgesteld tijdens de eerste onderzoeksrunde (zie bijlage 2 en 3). De vleermuizen kwamen van onder de sierdakpannen rand aan de voorzijde van het gebouw vandaan. Er werd ook één zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld net buiten het plangebied, in het huisje aan de zuidoostzijde van het plangebied. In totaal waren er zes tot tien gewone dwergvleermuizen in het plangebied aan het foerageren. Van de laatvlieger werd enkel een overvliegend individu waargenomen. Naast de vijf zomerverblijfplaatsen werden binnen het plangebied geen vliegroutes of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld.

5.1.2 Onderzoek naar winter- en paarverblijven

Op 16 augustus is de eerste onderzoeksrunde naar paar- en winterverblijfplaatsen uitgevoerd. Tijdens deze avondronde zijn de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger waargenomen. Er zijn in de bebouwing aan de kant van de Utrechtseweg twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld (zie bijlage 4). Verder foerageerde er ongeveer vijf gewone dwergvleermuizen in het gebied en vloog er één laatvlieger langs. Naast de twee paarverblijfplaatsen werden geen vliegroutes of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld.

Op 27 augustus 2018 werden tijdens de tweede avondronde twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld, op dezelfde locaties als tijdens de eerste onderzoeksrunde in het paarseizoen. Buiten het plangebied, werden ten oosten van het plangebied een paarverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis en een paarverblijfplaats van een rosse vleermuis vastgesteld in de bomen. Binnen het plangebied waren enkele gewone dwergvleermuizen aan het foerageren en is er tweemaal een foeragerende gewone grootoorvleermuis waargenomen. Naast de wederom vastgestelde twee paarverblijfplaatsen werden geen vliegroutes of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld binnen het plangebied.

Op 24 september en 4 oktober is de derde benodigde onderzoeksrondte naar paar- en winterverblijfplaatsen uitgevoerd. Tijdens de onderzoeksrondte op 24 september naderde de temperatuur de ondergrens waarop conform het protocol nog onderzoek uitgevoerd mag worden. De vleermuisactiviteit was dermate laag dat besloten is om een extra onderzoeksrondte uit te voeren op 4 oktober 2018. Op 24 september werd tijdens de extra rondte één foeragerende gewone dwergvleermuis binnen het plangebied waargenomen. Daarnaast werd er één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld op één van de locaties waar tijdens de voorgaande twee rondes in het paarseizoen ook een paarverblijfplaats werd vastgesteld. Tevens vloog ten oosten buiten het plangebied een gewone dwergvleermuis roepend rond. Deze heeft een paarverblijfplaats in één van de bomen buiten het plangebied, de exacte locatie kon niet worden vastgesteld. Verder werden er nog twee foeragerende gewone dwergvleermuizen binnen het plangebied waargenomen en eenmaal een overvliegende laatvlieger. Naast de wederom vastgestelde paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis werden geen essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld in het plangebied.

5.1.3 Paarseizoen tweekleurige vleermuis

Specifiek voor de tweekleurige vleermuis zijn er op 25 oktober en 27 november 2018 onderzoeksrondes naar paarverblijfplaatsen van de tweekleurige vleermuis uitgevoerd. Alleen tijdens de eerste avondronde zijn twee foeragerende gewone dwergvleermuizen en één overvliegende rosse vleermuis waargenomen (bijlage 5). De tweekleurige vleermuis werd tijdens beide onderzoeksrondes niet waargenomen.

5.2 Hazelwormen

Gedurende de veldonderzoeken zijn geen hazelwormen waargenomen in het gebied. De locatie van de platen is weergegeven in bijlage 1. De overige delen van het plangebied betreffen geen geschikt leefgebied door het ontbreken van genoeg schuilplaatsen.

Door de droge zomer was de grond in het plangebied en onder de platen erg droog. Een deel van de braamstruiken en begroeiing in het gebied was verdort door de aanhoudende droogte. In het gebied en onder de platen zijn een grote hoeveel insecten en ongewervelden gevonden, waaronder rode mieren, pissebedden, kevers, vlinders en (huisjes)slakken. Onder twee platen is een huisspitsmuis aangetroffen en enkele gemaakte holletjes. Deze soort is vrijgesteld van ontheffing, maar er moet wel rekening gehouden worden met de zorgplicht.

Het onderzoek is uitgevoerd met de platen methode, een algemeen geaccepteerde methode met een hoge trefkans voor reptielen als ze in het gebied voorkomen. Desondanks is de hazelworm niet aangetroffen in het plangebied.

Foto 1: Talud aan de rechterkant van het sportveld. Het talud is begroeid met braamstruiken, verschillende kleine bomen en struiken zoals esdoorn en gele kornoelje.

Foto 2: Talud met aangrenzend de gemaaide grasstrook. De grond en het gras waren tijdens de veldbezoeken erg droog.

6 BETEKENIS PLANGEBIED EN EFFECTENBEPALING

6.1 Verblijfplaatsen vleermuizen

Tijdens de locatiebezoeken is vastgesteld dat er zes zomerverblijfplaatsen, één gecombineerd zomer- en paarverblijf en één paarverblijf van de gewone dwergvleermuis in het plangebied aanwezig zijn. Er zijn in totaal dus acht verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig.

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een kraamkolonie of winterverblijf hebben in het plangebied. Hiermee is het gebruik als essentieel winterverblijf (massa-winterverblijfplaats) tevens uitgesloten. Het gebruik van het gebouw in de winter door één of enkele dieren is, gezien de functies zomer- en paarverblijfplaats, niet uit te sluiten.

6.2 Foerageergebieden en vliegroutes vleermuizen

Tijdens de locatiebezoeken is gebleken dat de omgeving van het plangebied gedurende de nacht functioneert als foerageergebied voor voornamelijk gewone dwergvleermuizen. Het maximale aantal tegelijk waargenomen gewone dwergvleermuizen bedraagt circa 10 individuen.

Van de gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis vleermuis zijn binnen het plangebied alleen foeragerende en/of passerende dieren waargenomen. Het plangebied heeft geen essentiële functie voor deze soorten.

Er zijn tijdens de locatiebezoeken geen aanwijzingen gevonden dat in de directe omgeving van het plangebied een belangrijke vliegroute loopt.

6.3 Leefgebied hazelwormen

In het plangebied is geen leefgebied van hazelwormen aangetroffen

6.4 Effecten van de werkzaamheden

Aangezien de plannen voor het terrein nog niet bekend zijn, kunnen er nog geen uitspraken worden gedaan over de effecten van de werkzaamheden.

7 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

7.1 Conclusie

Het nader ecologisch onderzoek is uitgevoerd in verband met de voorgenomen verkoop van het plangebied. Op basis van de onderzoeksresultaten worden de volgende conclusies getrokken:

- In het historische gevangenisgebouw zijn aan de voorzijde zes zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Het betreft één verblijf met twee individuen en vijf verblijfplaatsen met één individu;
- In het historische gevangenisgebouw zijn aan de voorzijde twee paarverblijven van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Eén van deze verblijfplaatsen wordt ook als zomerverblijfplaats gebruikt en betreft een gecombineerd zomer- en paarverblijf;
- In de dienstwoning (Utrechtseweg 37B/C) is een zomerverblijfplaats van de gewone vleermuis met twee individuen vastgesteld.
- Het plangebied betreft geen leefgebied van hazelwormen.

In totaal zijn er acht verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld.

7.2 Aanbevelingen

Bij een renovatie of een sloop van het historische gevangenisgebouw en de dienstwoning zal een ontheffing op de Wet natuurbescherming aangevraagd moeten worden bij de provincie Utrecht. De aangetoonde verblijfplaatsen mogen namelijk zonder ontheffing niet worden verwijderd. Er wordt enkel een ontheffing verleend indien er aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan:

- De werkzaamheden hebben betrekking op een wettelijk belang conform de Habitatrichtlijn;
- Er is geen alternatief voor de activiteit;
- De gunstige staat van instandhouding van de soort wordt gewaarborgd.

De ontheffing kan bij de provincie Utrecht worden ingediend. De doorlooptijd van een aanvraag varieert, maar er dient rekening te worden gehouden met een periode van vier maanden.

7.3 Compensatie

Voorafgaand aan de voorgenomen werkzaamheden dienen maatregelen genomen te worden om tijdens de sloopwerkzaamheden alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden. De te vernietigen zomer- en paarverblijfplaatsen dienen te worden overgecompenseerd. Voor elk zomer- of paarverblijfplaats dat verloren gaat, moeten er 4 nieuwe verblijfplaatsen worden aangeboden. De verblijfplaatsen dienen in de directe omgeving van het plangebied (200 meter) te worden gerealiseerd.

7.4 Zorgplicht

Naast de regelingen omtrent (streng) beschermde soorten, is in de wet ook een algehele zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht geldt te allen tijde en voor alle flora en fauna, ongeacht eventuele beschermingsstatus en verkregen ontheffingen. De zorgplicht stelt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. De zorgplicht geldt dus voor alle te slopen bebouwingen, ook die waar geen beschermde dier- en/of plantensoorten aanwezig zijn.

Om de zorgplicht te concretiseren, zijn een aantal simpele en werkbare methoden omschreven, zodat aan de zorgplicht kan worden voldaan. Dit betreft de volgende maatregelen:

- De werkzaamheden tussen zonopkomst en zonsondergang plaats laten vinden;

- Gebruik maken van gerichte lichtbronnen (afschermen aan de boven- en achterzijde);
- Het gebruik van licht op het terrein na zonsondergang zo veel mogelijk beperken als het gebruik van licht na zonsondergang niet te voorkomen is;
- Voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied controleren op (beschermde) dieren;
- Bij de aanwezigheid van (beschermde) dieren: deze de tijd gunnen om te vluchten.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en de directe omgeving controleren op broedende vogels (indien de werkzaamheden tussen maart en augustus starten);
- Tijdens de werkzaamheden alert zijn op de aanwezigheid van (beschermde) dieren op en rond het terrein;
- Waar noodzakelijk de hulp van een deskundige inroepen;
- Indien men (andere) beschermde soorten aantreft, altijd het advies van een deskundige inwinnen.

8 VERANTWOORDING EN GELDIGHEID

8.1 Verantwoording

Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het uitgevoerde onderzoek.

Deze rapportage is gebaseerd op een grote mate van kennis en ervaring binnen Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv. Ondanks de grote zorgvuldigheid waarmee het veldwerk is uitgevoerd, is Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv niet verantwoordelijk voor eventuele afwijkingen en voor de eventuele gevolgen daarvan.

Het is niet toegestaan dit rapport zonder schriftelijke toestemming van Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv anders dan in zijn geheel (met inbegrip van bijlagen) te reproduceren.

8.1 Geldigheidsduur

In het kader van de Wet natuurbescherming mogen onderzoeksgegevens van beschermde soorten maximaal 3 jaar oud zijn. Hierbij is een voorwaarde dat weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dergelijke veranderingen wel plaats hebben gevonden, moeten de gegevens recenter zijn.

BIJLAGE 1

OVERZICHTSTEKENING HAZELWORM

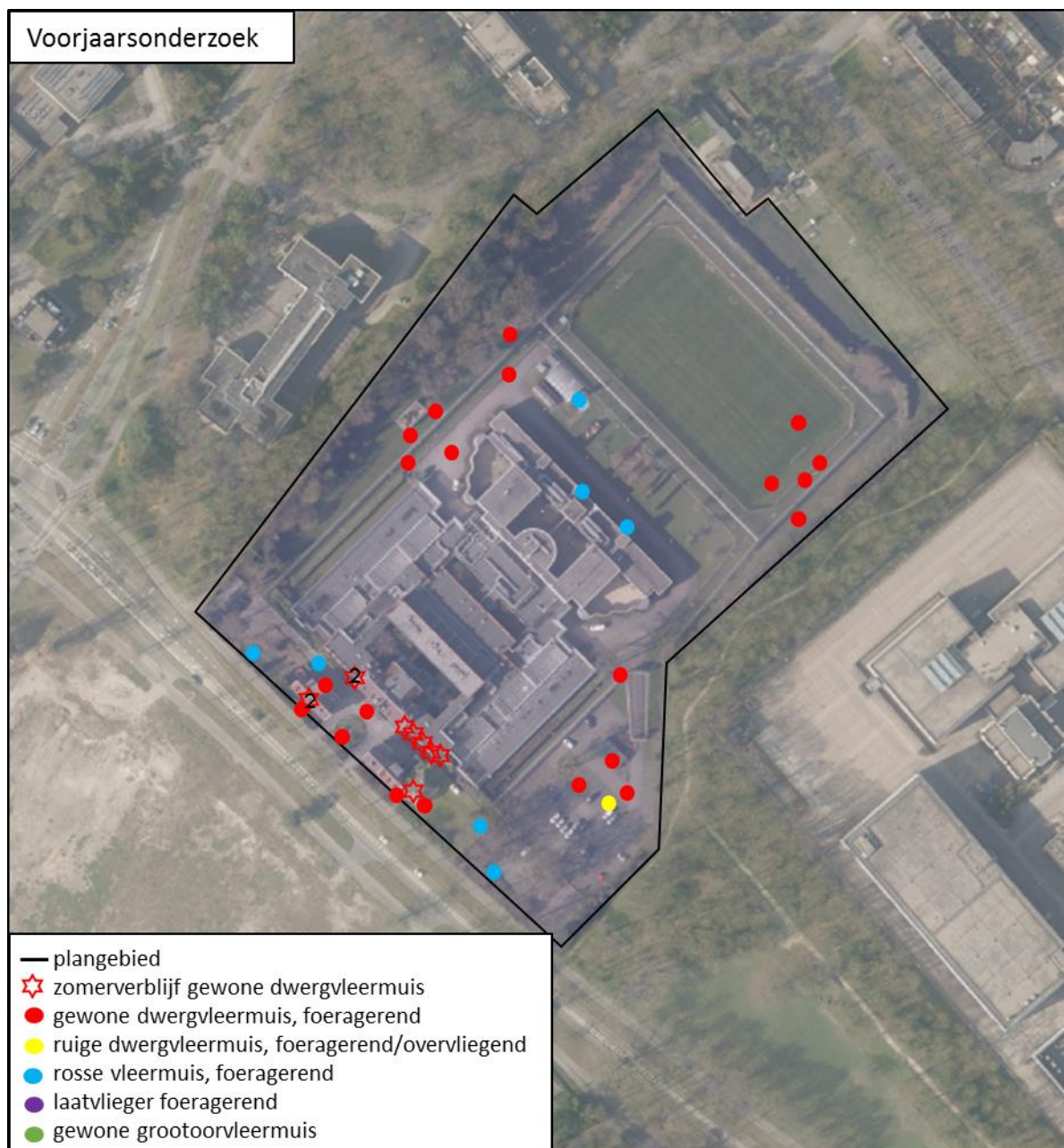

BIJLAGE 2

OVERZICHTSTEKENING VOORJAARSONDERZOEK

Voorjaarsonderzoek

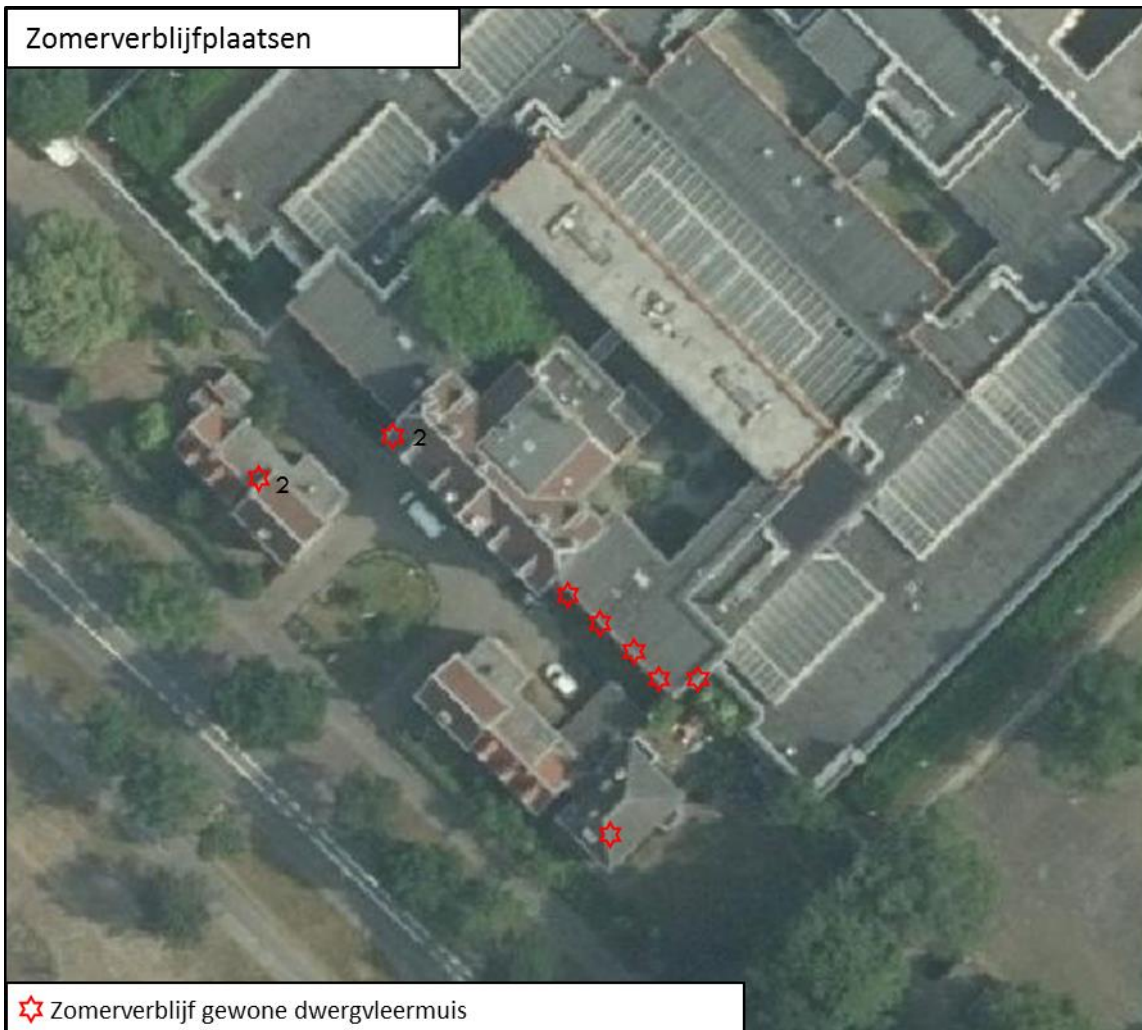

BIJLAGE 3

OVERZICHTSTEKENING ZOMERVERBLIJFPLAATSEN

Zomerverblijfplaatsen

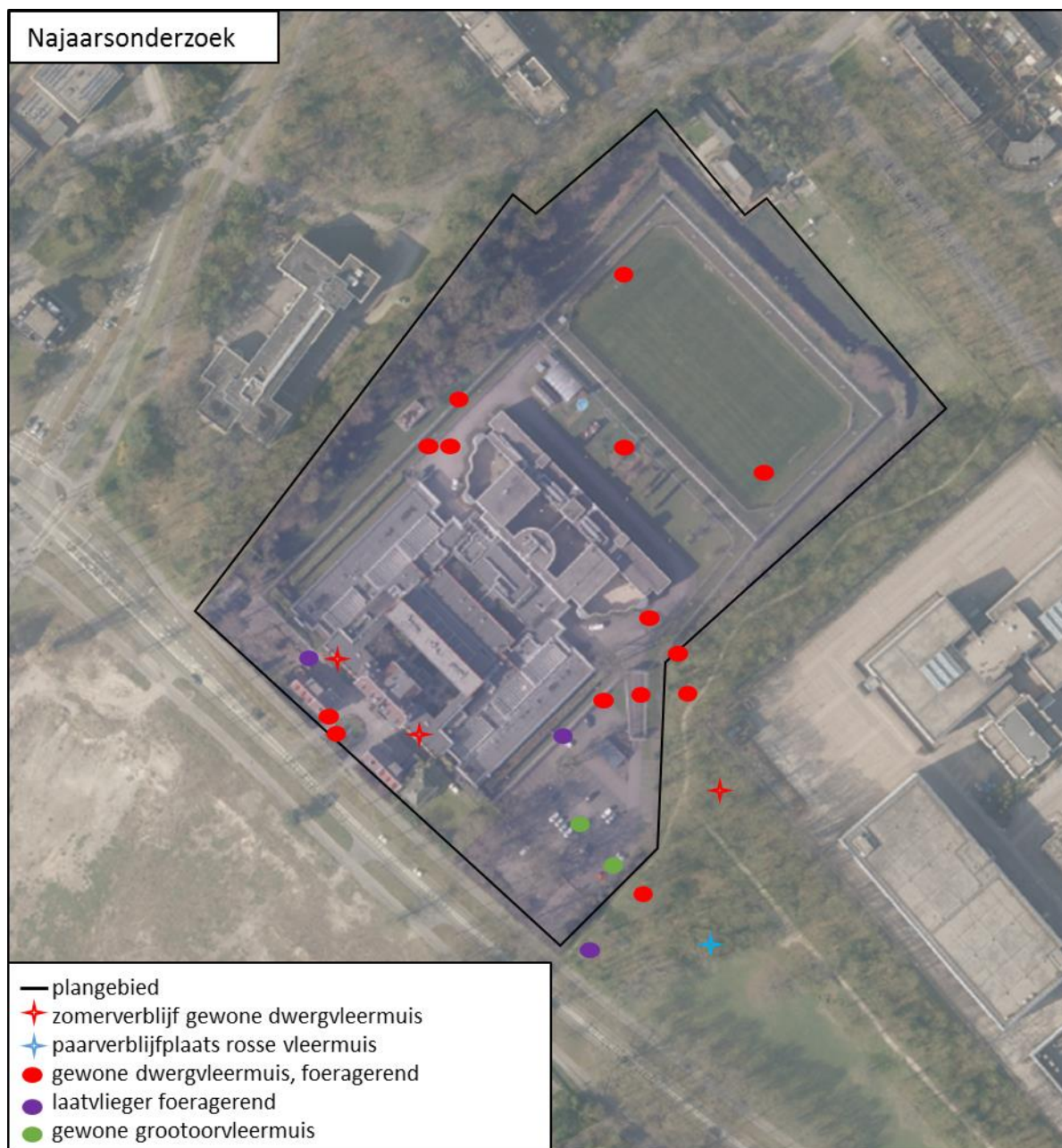

BIJLAGE 4

OVERZICHTSTEKENING NAJAARSONDERZOEK

Najaarsonderzoek

BIJLAGE 5

OVERZICHTSTEKENING LATE NAJAARSONDERZOEK

Late najaarsonderzoek

